

MEDYA TAKİP DOSYASI

15 Ekim 2024 Salı

Yenilenebilir enerji kaynak alanlarına yeni uygulama

Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları'nın (YEKA) tespitiyle ilgili yeni düzenleme yapıldı. Buna göre, YEKA'ların geliştirilmesinde mevcut harita ve altyapı dikkate alınacak. Uygun bulunan alanlar 'aday YEKA' olarak ilan edilecek. Aday YEKA'nın uygun bulunmaması halinde bu karar iptal edilecek. Aday YEKA yarışmasını kazanan ise tekliflerini sunarak ön lisans başvurusu yapacak.

YENİLENEBİLİR Enerji Kaynak Alanları (YEKA) yönetmeliğinin bazı kısımları değiştirildi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın YEKA Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, 2016'da yayımlanan yönetmelikte yer alan 'büyük ölçekli' ifadesi kaldırıldı, 'müracaatları' ifadesi ise 'süreçleri' olarak değiştirildi.

Ayrıca, YEKA'ların Genel Müdürlük tarafından geliştirilmesi durumunda halihazır haritalar, enerji potansiyel atlasları, ölçüm verileri, mevcut ve planlanan şebeke altyapısıyla bilimsel çalışmalar kullanılarak kamu ve hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlar üzerinde ön değerlendirmeler yapılacak.

GÜÇ KAPASİTESİ BELİRLENECEK

Bu kapsamda, uygun bulunan

alanlar, detay çalışmalar için 'aday YEKA' olarak ilan edilecek. Aday YEKA'lar için Bakanlığın belirleyeceği kurum ve kuruluşlar nezdinde sorgulama yapılacak veya ilan edilen alanlardan uygun görülen aday YEKA'lar için Çevre Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci başlatılacak.

Böylelikle aday YEKA içerisinde kullanılabilir alanlar dikkate alınarak kurulabilecek güç kapasitesi belirlenebilecek.

Aday YEKA'nın uygun nitelikte olmadığını değerlendirilmesi veya 2 yıl içerisinde YEKA olarak ilan edilmemesi halinde aday YEKA niteliği iptal olacak.

YEKA YARIŞMASI

YEKA Yarışması sonrasında YEKA geliştirilmesi durumunda yarışmayı kazanan tüzel kişiler, Genel Müdürlüğe sundukları YEKA tekliflerinin Genel Müdürlük tarafından uygun bulunması ve YEKA olarak Resmi Gazete'de ilanından ve EPDK'ya bildirilmesinden itibaren 15 iş günü

içerisinde EPDK'ya ön lisans başvurusu yapmak zorunda.

YERLİ AKSAM ŞARTI

YEKA'da taahhüt edilen yerli malı aksamın tesisin kabul aşamasında kullanılmadığının tespiti halinde, ilgili ünitenin kabulü yapılmaz ve lisans sahibi tüzel kişiye şartnameye uygun yerli malı kullanması yönünde yazılı ihtarda bulunulacak.

Bu olumsuzluğun ihtarnamede belirtilen süre içerisinde giderilmemesi halinde YEKA Sözleşmesi feshedilerek teminat irat kaydedilecek. Genel hükümlere göre tasfiye işlemleri başlatılacak ve EPDK'ya üretim lisansının iptali için bildirimde bulunulacak.

12 yeni YEKA alanı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği kapsamında, 3 şehirde toplam 12 yeni YEKA (Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları) belirledi. Bakanlığın konuya ilişkin ilanı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, 3'ü Antalya'nın Gazipaşa ilçesi, 3'ü Muş'un Merkez, Bulanık, Korkut ilçeleri ve 6'sı da Van'ın Özalp ve Başkale ilçelerinde olmak üzere toplam 12 yeni YEKA, Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği kapsamında ilan edildi.

Küresel elektrik ihtiyacının yüzde 9'u nükleer enerjiden

Geçen yıl nükleer enerjiden üretilen 2600 teravatsaat elektrik, küresel ihtiyacın yüzde 9'unu karşıladı. Dünya Nükleer Performans 2024 Raporu'ndan derlenen bilgilere göre, nükleer enerjiden elektrik üretimi geçen yıl önceki yıla göre 58 teravatsaat artış gösterdi.

Nükleer enerjiden elektrik üretimi performansının "mükemmel" olarak nitelendirildiği raporda, üretim artışında Fransa'daki 42 teravatsaat üretim kapasiteli reaktörlerin bakım sonrası tekrar hizmete girmesinin etkili olduğu ifade edildi. Rapora göre, nükleer enerji, dünyada elektrik tedarikinde ve sürekliliğinde en güvenilir kaynak olarak değerlendiriliyor.

20 YILDA YÜZDE 80 ARTTI

Dünya genelinde nükleer reaktörlerin sayısı son 20 yılda yüzde 80 arttı ve nükleer santraller 2023'te 2.1 milyar ton karbondioksit emisyonunun önüne geçti. Küresel nükleer enerji üretim artışında Asya kıtası başı çekerken, Çin, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Kore ve Pakistan bu artışta öne çıkan ülkeler oldu. Geçen yıl nükleer enerjiden üretilen 2600 teravatsaat elektrik, küresel ihtiyacın yüzde 9'unu karşıladı.

Öte yandan, nükleer enerji kurulu gücü geçen yıl önceki yıla göre 1 gigavat azalışla 392 gigavat oldu. Reaktör sayısı ise sabit kaldı ve 437 olarak kayıtlara geçti.

Türkiye'de bu alanda yapılan çalışmalara da yer verilen raporda, yapımı devam eden Akkuyu NGS'nin 2025-2028 yıllarında elektrik üretebileceği kaydedildi. Türkiye'nin, ikinci ve üçüncü nükleer santrallerin inşası için Rusya, Çin ve Güney Kore, küçük modüler reaktörlerin kurulumu için ise ABD ve Birleşik Krallık yetkilileri ile görüş-
tüğüne işaret edildi.

KÜRESEL DEĞER ZİNCİRLERİNDE AVANTAJLARI VAR

Türkiye uluslararası yatırımlar için cazip

EU Uluslararası danışmanlık şirketi Kearney'in Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Mauricio Zuazua, Türkiye'nin küresel değer zincirlerindeki avantajları ve Avrupa'ya yakınlığı nedeniyle Hindistan, Rusya, Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi (GCC) ve Çin'den uluslararası doğrudan yatırım çektiğini belirterek, "Bu, Türkiye'nin benzersiz stratejik konumu ve büyüyen ekonomisi sayesinde devam edecek" dedi. Zuazua, Türkiye'deki mevcut yatırım ortamının oldukça cazip olduğunu belirterek, ülkenin stratejik konumu, altyapı yatırımları, AB ile güçlü ticaret ortaklığı, büyük nüfusu, perakende pazarı ve genç, eğitilmiş ve dinamik bir iş gücü nedeniyle küresel işletmeler ve insanlar için kritik merkez haline geldiğini söyledi. Şirketlere, Türkiye'nin nasıl geliştiğine bakmalarını ve bunu bir yatırım fırsatı olarak ciddi şekilde değerlendirmelerini tavsiye ettiğini aktaran Zuazua, Kearney'in kendi raporlarının da Türkiye'nin artan önemini ortaya koyduğuna işaret etti. Zuazua, "İstanbul, bir şehrin küresel sermaye, insan ve fikir akışlarını ne ölçüde çekebileceğini, elinde tutabi-

leceğini ve üretebileceğini ölçen 2023 Küresel Şehirler Endeksi'nde 156 şehir arasında üç sıra yükselerek 25'inciliğe yükseldi. Endekste yükselen şehirler, düşük büyüme ve yüksek faiz oranlarının dünya çapındaki kalıpları arasında ekonomik olarak sağlam olduklarını kanıtladı. Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) açısından, son 'Uluslararası Doğrudan Yatırım Güven Endeksi'miz Türkiye de dahil olmak üzere gelişmekte olan pazarların listedeki varlıklarını artırmaya devam ettiğini gösteriyor" diye konuştu. ➡7

TÜRKİYE YATIRIMLAR İÇİN CAZİP BİR PROFİL ÇİZİYOR

Kearney Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Zuazua, "Türkiye küresel değer zincirlerindeki avantajları ve Avrupa'ya yakınlığı nedeniyle Hindistan, Rusya, GCC ve Çin'den uluslararası doğrudan yatırım çekmekte. Bu, Türkiye'nin benzersiz stratejik konumu ve büyüyen ekonomisi sayesinde devam edecek" dedi

Uluslararası danışmanlık şirketi Kearney'in Orta Doğu ve Afrika Bölge Başkanı Mauricio Zuazua, Türkiye'deki mevcut yatırım ortamının oldukça cazip olduğunu belirterek, ülkenin stratejik konumu, altyapı yatırımları, AB ile güçlü ticaret ortaklığı, büyük nüfusu, perakende pazarı ve genç, eğitilmiş ve dinamik iş gücü nedeniyle küresel işletmeler ve insanlar için kritik merkez haline geldiğini söyledi. Şirketlere, Türkiye'nin nasıl geliştirmeye bakmaları ve bunu bir yatırım fırsatı olarak ciddi şekilde değerlendirmelerini tavsiye ettiğini aktaran Zuazua, Kearney'in kendi raporlarının da Türkiye'nin artan önemini ortaya koyduğuna işaret etti.

Zuazua, "İstanbul, bir şehrin küresel sermaye, insan ve fikir akışlarını ne ölçüde çekebileceğini, elinde tutabileceğini ve üretebileceğini ölçen 2023 Küresel Şehirler Endeksi'nde 156 şehir arasında üç sıra yükselerek 25'inciye yükseldi. Endekste yükselen şehirler, düşük büyüme ve yüksek faiz oranlarının dünya çapındaki kalıpları arasında ekonomik olarak sağlam olduklarını kanıtladı.

TÜRKİYE ORTA DOĞU VE AFRİKA İÇİN STRATEJİK ÖNEMDE

Zuazua, uluslararası yatırım için en cazip ve son birkaç yılda önemli büyüme potansiyeli gösteren sektörlerle dikkati çekerek, Türkiye'deki pazarı temellerinin güçlü ve yüksek büyüme potansiyeli gösterdiğini dile getirdi.

Üretim ve tüketici perakendesinde yıllık net satışları 1 milyar doları aşan 80'den fazla özel sektör şirketi

bulduğunu anlatan Zuazua, "Bankacılık ve finansal hizmetler, enerji ve kamu hizmetleri, ulaşım ve lojistik sektörü oldukça güçlü ve bu sektörler Türkiye'ye çok sayıda yatırım çekti. Hızla büyüyen enerji sektörü özellikle ilgi çekici çünkü sadece Orta Doğu ve Avrupa arasında önemli bir rol oynamakla kalmayıp aynı zamanda Türkiye'nin sürdürülebilir geleceğinin anahtarını da elinde tutmaktadır. Üretim, perakende, lojistik ve enerjiye ek olarak, fintek, oyun ve dijital endüstrileri uluslararası yatırımcılar için en çekici olan sektörler arasında" şeklinde konuştu.

Zuazua, Türkiye'nin Orta Doğu ve Afrika için stratejik önemde olduğunu altını çizerek, Türk teknoloji girişimi Insider'ın Orta Doğu ve Afrika'da 3,7 kat büyüme elde etmesi gibi gelişmelerin burada sağlam bir potansiyel olduğunu gösterdiğini belirtti.

Türkiye için kısa ve orta vadeli fırsatlar yaratan iki ana itici güç olduğunu kaydeden Zuazua, bunlardan birinin yakın ülkelerle ekonomik ve ticari ilişkiler, diğerinin ise Avrupa Yeşil Mutabakatı olduğunu bildirdi.

Zuazua, "ABD ve AB'den uzun süredir gelen yatırımlara ek olarak, Türkiye küresel değer zincirlerindeki avantajları ve Avrupa'ya yakınlığı nedeniyle Hindistan, Rusya, GCC ve Çin'den uluslararası doğrudan yatırım çekmekte. Bu, Türkiye'nin benzersiz stratejik konumu ve büyüyen ekonomisi sayesinde devam edecek" diye konuştu.

Enerji

Akkuyu Nükleer Santral
inşaatında yerlilik oranı
7 milyar doları aştı
Sayfa **06**

AKKUYU NÜKLEER A.Ş. DİREKTÖRÜ DENİS SEZEMİN EKONOMİ'YE KONUŞTU

Akkuyu Nükleer Santrali'nde yerlilik oranı 7 milyar doları aştı

HÜSEYİN GÖKÇE/ANKARA

Akkuyu NGS'nin her biri 1.200 MW kapasiteli dört güç ünitesinden oluştuğunu belirten Akkuyu Nükleer A.Ş. Üretim ve İnşaat Organizasyon Direktörü Denis Sezemin, santralin 60 yıl olan öngörülen işletme ömrünün 20 yıl daha uzatılabileceğini bildirdi. İşletmeye alındıktan sonra 35 milyar kWh/s üretimin planlandığını dile getiren Sezemin, bunun İstanbul'un elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanmasına yetecek miktarda olduğunu, başka ifade ile Türkiye'nin elektrik ihtiyacının yüzde 10'unu karşılayacağını söyledi. Akkuyu NGS'nin birinci güç ünitesinde işletmeye alma operasyonlarına başlamak için son hazırlık aşamada olduklarının altını çizen Sezemin, "Sahadaki çalışmalar en yoğun şekilde sürdürülüyor, tüm ana güçler ve kaynaklar, birinci aşama devreye alma tesislerine (1. Ünite ve çalıştırılması için gerekli olan bütün yardımcı bina, yapı ve tesisler) odaklanılmış durumda" dedi.

Akkuyu NGS inşasına katılan 350 şirketin yaklaşık yarısının Türk şirketlerden oluştuğunu belirten Denis Sezemin, bunların inşaat ve montaj işleri yanı sıra sahada çevresinde nakliye faaliyetleri de yürüttüğünü söyledi. Kullanılan yapı malzemelerinin büyük kısmının Türk malı olduğunu altını çizen Sezemin, inşaatla birlikte yerel sanayi üretiminin de geliştiğini bildirdi. Projedeki işlerin toplam hacminin Türk şirketleri tarafından yapıla-

"Siemens zor durumda bıraktı Çinli şirketlerden temin ettik"

Denis Sezemin, şalt ekipmanlarının tedarikçisi Siemens Energy ile yaşanan soruna ilişkin Rus haber ajansı Sputnik'e daha önce yaptığı açıklamada, şirketin yükümlülüklerini yerine getirmediği için Çinli firmalara yöneldiklerini ve ilk parti ürünün Akkuyu NGS'ye teslim edildiğini bildirmişti. Sezemin'in açıklaması şöyle: "Maalesef şalt ekipmanı tedarikçisi Siemens Energy bizi zor duruma soktu. Şirket, sözleşme yükümlülüklerini ihlal etti ve teslimatı gerçekleştirmedi. Ancak hızlı bir şekilde alternatifini bulma ve ekipmanı Çin'deki üreticiden sipariş etmeyi başardık. Şalt bileşenlerinin ilk partisi Akkuyu NGS sahasına teslim edildi. Şu anda Türk ortaklarımızla birlikte bu durumun projenin ilerleyişine etkisini değerlendiriyoruz. Bu örnek, bir yandan ortaya çıkan tüm engellerin aşılabilir olduğunu, diğer yandan ise ne yazık ki inşaat ve işletmeye alma hızını yavaşlattığını gösteriyor. Bununla birlikte hükümetlerarası anlaşmanın şartlarını yerine getirmek için her türlü çabayı gösteriyoruz"

cağını belirten Sezemin, bugün itibarıyla vergi ödemeleri dahil yerlilik oranının 7 milyar doları aştığını anlattı.

Akkuyu NGS'nin dünyanın en modern ve güvenilir santrallerinden birisi olacağını vurgulayan Sezemin, reaktörlerin 3+ neslinden olduğunu, "Bu neslin projeleri, en katı güvenlik gereksinimlerini, özellikle de "post-Fukushima" standartlarını dikkate almaktadır" dedi. Modern nükleer santrallerin maliyetinin yüzde 40'ını güvenlik sistemlerinin oluşturduğuna dikkat çeken Sezemin, "Rosatom, Rusya'da ve diğer birçok ülkede VVER tipi reaktörlere sahip toplam 80'den

fazla nükleer güç ünitesi inşa etmiştir. Şirket bugün küresel pazarda nükleer güç santrali ihracatı konusunda tartışmasız lider konumundadır" ifadelerini kullandı.

319 uzman eğitim aldı sayı 600'ü aşacak

İnşaat sahasında şu an 34 bin kişinin çalıştığını dile getiren Denis Sezemin, bunların yüzde 80'inin Türk vatandaşı olduğunu kaydetti. Proje kapsamında NGS'de çalışacak Türk personelin eğitim çalışmalarının da sürdüğü bilgisini veren Sezemin, bugüne kadar 319 Türk uzmanın eğitiminin tamamlandığını ve bunların çalışmaya başladıklarını vurguladı. Eğitimi tamamlayanların türbin ve reaktör operatörleri dahil bir çok kademe görev yaptığını söyleyen Denis Sezemin, yetiştirilmesi planlanan Türk mühendis sayısının en az 600 olarak öngörüldüğünü ifade etti.